

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Rendészettudományi Doktori Iskola

TÉZISFÜZET

Lippai Zsolt Sándor r. alezredes

Újragondolt szerepek a biztonság megteremtésében

Témavezető: Prof. Dr. Christián László r. dandártábornok

Budapest, 2024

1. A TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA

A tudományos probléma lényege egybecseng Magyarország jelenleg hatályos bűnmegelőzési stratégiájában megfogalmazottakkal, amely szerint a cél egy olyan szakpolitikai stratégia létrehozása, amely a jelenlegi magyar és nemzetközi helyzet, illetőleg a prognosztizálható jövőbeni trendek figyelembevételével meghatározza a következő tíz év jogalkotási, szervezetfejlesztési, képzési és szemléletformálási feladatait, valamint az osztársadalmi fellépés lehetőségeit a bűnmegelőzés területén. Hazánk alaptörvénye alapján a közrend, közbiztonság fenntartása alapvetően a rendőrség feladata, azé a szervezeté, mely már nem minden szegmensében birtokolja a biztonságot veszélyeztető valamennyi jogsértő magatartás elhárításához, megakadályozásához szükséges erőt, eszközt vagy infrastruktúrát. Kijelenthető, hogy a rendőrség – bár főszerepet tölt be, de – csak az egyik eleme a biztonságnek mint szolgáltatásnak. A szolgáltatásnak, amelyben egyre erősödő, hatékony és professzionális jelenléttel kap teret a civil szféra törvényalkotó által szabályozott közbiztonság-erősítő tevékenysége. Napjaink valóságának magától értetődő és a közgondolkodásban is megjelenő eleme, hogy a rendészeti feladatok egy részét – a rendőrség jogosítványait nem csorbítva, annak tevékenységét inkább kiegészítve, támogatva, tehermentesítve – át kell engedni a civil szféra szereplőinek. A közbiztonságról és annak védelméről beszélve többé már nem kerülhető meg a civil elem részvétele.

A magánbiztonság meglévő hazai, viszonylag csekélynek mondható irodalmát vizsgálva azt láthatjuk, hogy egy meglehetősen vitatott, tudományos alapossággal kevésbé kimunkált területről van szó. Vitatott azért, mert a magánbiztonság helye, szerepe és jelentősége kapcsán számos kérdőjel mutatkozik, hiszen egy viszonylag fiatal területről van szó, amely a rendszerváltás óta épült ki hazánkban. Talán emiatt sem kerültek maradéktalanul kidolgozásra a precíz elméleti alapok.

Kutatásom célja ezen hiátus legalább részbeni pótlása a jövőbeni eredményesebb és hatékonyabb rendészeti működés érdekében; a tevékenység jelenkori állapotanalízisének elvégzése; az egyes szerepvállalások, belépési feltételek kidolgozása; az állami peremfeltételek, feltételrendszerek, a jogi és tulajdonosi felelőségek kimunkálásához való hozzájárulás.

2. HIPOTÉZISEK

Az első hipotézis (továbbiakban: H1)

A rendészeti igazgatásban a legitim fizikai erőszak monopólium birtokában teljesített hatósági eljárások mellett egyre nagyobb szerepet kap a jogkövető társadalommal való együttműködés és a hivatal szolgáltató jellege, ami nem csupán megfigyeli, hanem együttműködik a társadalommal. Ez a paradigmaváltás indokolja az állami és nem állami szereplők biztonság megteremtésében és fenntartásában meglévő szerepének újragondolását.

A második hipotézis (továbbiakban: H2)

A biztonság megteremtésében és fenntartásában részt vevő komplementer rendészeti szereplők (önkormányzati rendészeti szervek, magánbiztonsági vállalkozások, polgárőrségek) tevékenysége az állami rendészeti szervek objektív szempontokkal értékelhető, nagyobb fokú eredményességét és feltehetően költséghatékonyabb működését eredményezi.

A harmadik hipotézis (továbbiakban: H3)

A magánbiztonsági szektor állami rendészeti szerveket kiegészítő, új és korszerű tevékenysége a közrend, a közbiztonság fenntartását biztosító új rendészeti alappillér. Ez a megváltozott szereposztás a hatósági beavatkozásokat szűkebb területre korlátozhatja, terheket vesz le a rendvédelmi hivatalokról, miközben növeli a tulajdonosi felelősségvállalást és erősíti a közösségek önvédelmi képességeit.

A negyedik hipotézis (továbbiakban: H4)

A rendészet új területei – a magánbiztonságtól a kollektív önvédelemig – megerősítik azokat a törekvéseket, amelyek pontosítani kívánják a rendészetelmélet helyét a társadalomtudományok rendszerében. A magánbiztonsági szektor térnyerése szükségessé teszi a kor követelményeinek megfelelő közbiztonsági stratégia kialakítását, amelyhez a tematikájában gazdagodó rendészettudomány jelentős segítséget nyújthat.

3. KUTATÁSI CÉLOK

Kutatásomban a tevékenység jelenkori állapotának analízisét, a komplementer rendészeti szereplők rendészeti szervezet tehermentesítő, nemzetgazdasági szempontból is meghatározó jelentőségű vizsgálatát tűztem ki célul. Ennek során objektív forráskritikai következtetések levonására, a további költséghatékonyabb, eredményesebb együttműködésre és szerepvállalásra vonatkozó javaslatok megtételére törekedtem. Megvizsgáltam a tevékenységre vonatkozó nemzetközi és európai uniós elgondolásokat, gyakorlatokat, illetőleg azok nemzetgazdasági szempontú hasznosulását, összefüggéseit és ellentmondásait.

Bizonyítottam, hogy a rendszettel, így a biztonságunk megteremtésének állami szereplőivel, kiemelten a rendőrségi szervezet tevékenységével sokan és sokféleképpen foglalkoztak és foglalkoznak. A rendészettudomány kutatói közül viszont csak igen kevesen irányították figyelmüket a biztonság megteremtésének nem állami szereplőire, a rendészet speciális szerveire, „*perifériáira*”, a hagyományosnak is nevezhető rendészeti felfogástól eltérő módszerek alkalmazására. Az állami és nem állami szereplők közös munkavégzése, közös biztonságunk megteremtésének és fenntartásának egymást kiegészítő, tehermentesítő tevékenysége, az egyes szerepek újragondolásának lehetősége szintén kevésbé kutatott terület.

Értekezésemmel a magánbiztonság átfogó tudományos kutatásához, feltérképezéséhez kívánok hozzájárulni. A kutatott téma a rendőri működés folyamatosan időszerű kérdése, ugyanis a rendőrség működésében a rendszerváltást követő időszak számos, addig nem tapasztalt helyzetet eredményezett. Prioritássá vált annak megalapozott, felelős megválasztása, hogy a rendőrség mely feladataira összpontosítsa erőit, melyeket engedhet át a civil, komplementer rendészeti szereplőknek (a magánbiztonsági szolgáltatóknak, az önkormányzati rendészeti szervezeteknek vagy a polgárőrségnek). Ebből következően pedig joggal adódik a kérdés, hogy mely területeken erősíti együttműködését velük – így biztosítva az állami feladatok racionalizálását, a hatékonyabb és költségtakarékosabb, nemzetgazdasági szempontból is elengedhetetlenül fontos szervezeti működést.

Célom a sokszínűség korszakának megfelelő új stratégiák, komplex látásmód kidolgozása, a rendészeti tevékenység racionalizálása, a magánbiztonság tudományos megalapozása, tovább az, hogy felhívjam a figyelmet a magán- és közbiztonság együttműködéséről való tudományos gondolkodás fontosságára.

4. KUTATÁSI MÓDSZEREK

Kutatásomat a releváns nemzetközi és hazai szakirodalom, jogszabályok, belső normák, az elérhető online és papíralapú adatbázisok és egyéb anyagok feldolgozásával kezdtem. A kutatási eredmények folyamatos és összehasonlító vizsgálatával a téma egészét elméleti és gyakorlati szempontok szerint vizsgáltam. Az így kapott részismereteket egymásra épülő, logikailag is egységes egészévé kapcsoltam össze. Induktív és deduktív módszerek alkalmazásával az egyes adatokból, eredményekből általános törvényszerűségeket fogalmaztam meg, illetve általános megállapításokból egyedi következtetéseket vontam le.

Átfogó, többelemű empirikus kutatásom során – a könyvtári és egyéb online adatbázisban elérhető valamennyi releváns szakirodalom feldolgozását követő – célirányos tanulmányutakon vettem részt, valamint állami és komplementer rendészeti szervek vezetőivel szakmaspecifikus interjúkat készítettem. Tevékenységem kiemelt elemeként „*Újragondolt biztonság*” címmel szakértői kérdőívet szerkesztettem, amelyet egyforma reprezentációban, harminckét felső vezetői beosztású rendészeti szakember töltött ki a nyolc, általam relevánsnak ítélt szegmentációban.

A kutatást előkészítő elméleti megállapításokat és a kérdőív szakmai tapasztalatait figyelembe véve – dolgozatom folytatását arra alapozva – vizsgáltam meg egy nagy tömeget vonzó, nemzetközi vonatkozású, kiemelt sportrendezvény hazai szervezésének és lebonyolításának rendjét. Elemeztem az érintett állami és magánszereplők tevékenységét és együttműködését, annak hazai és nemzetközi gyakorlatát. Végül személyes és online interjúk, valamint célirányos szakmai tanulmányutak tapasztalataival egészítettem ki az eredményeket.

Értekezésem elkészítésével megkíséreltem kibontani és elmagyarázni a biztonság megteremtésének és fenntartásának állami és nem állami szereplői közötti kapcsolat mechanizmusait. Igyekeztem az idáig vezető utat értelmezve és a lehetséges jövőt sugallva, annak tudományos megközelítését a gyakorlati szakemberek munkája nyomán keletkező ismeretekkel összekapcsolni. A szakmai vitákat úgy az olvasó elé tárni, hogy az uralkodó nézetek tekintetében szabadon eldönthesse, melyiket tartja helyesnek és irányadónak.

5. AZ ELVÉGZETT VIZSGÁLAT TÖMÖR BEMUTATÁSA FEJEZETENKÉNT

A „*Bevezetés*” című fejezetben rámutatok a rendészet mint állami monopólium paradigma meghaladottságára és a rendfenntartás szükségszerű pluralizációjára. Ismertetem, indokolom kutatásom hipotéziseit és főbb kérdéseit, illetőleg előrevetítem értekezésem egyes sarokpontjait. Bizonyítom kutatásom időszerűségét és annak tudományos jellegét. Az elvégzendő állapotanalízis igazolására bemutatom, hogy míg a biztonság megteremtésének állami szereplőivel számos kutatás foglalkozik, addig a nem állami szereplők tekintetében egy meglehetősen vitatott és tudományos alapossággal csak kevéssé kimunkált jogterületről van szó. Dolgozatom elméleti és dogmatikai alapjait, kutatási módszereit, célkitűzéseit elemezve írok kutatási eredményeim felhasználási lehetőségeiről.

A „*Helyet kér a rendészettudomány*” című történeti fejezetben a rendészettudomány fogalmának korszakonkénti fejlődését elemzem. A rendészettudomány eredetét kutatva mutatok rá, hogy az ember egy tudományágat csak akkor ismer meg teljesen, ha annak történelmét is ismeri. A rendészettudomány egyes korszakainak megjelenítésével, a jelen korunkban is rendkívüli tudományos értékkel bíró művek feldolgozásával azok meghatározó gondolatait állítom egymással párhuzamba. Bizonyítom, hogy bárhogyan is alakuljon a rendészet fogalmának értelmezése, bizonyos lényegbeli állandóságot mégis magában hordoz. Ugyanis vannak a rendészetnek olyan állandó feladatai, amelyek a fogalomfejlődés minden szakaszában a „*policiális*” tevékenység tárgyát képezték, és amelyek nélkül a rendészet el sem képzelhető.

„*A biztonság megteremtésének és fenntartásának állami és nem állami szereplőiről*” című fejezet célja a hagyományosnak is nevezhető rendészeti felfogástól eltérő módszerek bemutatása. A szereplőket egy új és rendkívül izgalmas nézőpontból vizsgálom, esetenként különösen érzékeny témakörökre is rámutatok egy különlegesen érdekes és aktuális problémakört elemezve. Az újszerűnek is tekinthető módszerek vizsgálatával a magánbiztonság átfogó tudományos kutatásához, a sokszínűség korszakának megfelelő rendészeti szerepvállalások feltérképezéséhez kívánok hozzájárulni. A fejezet – szakmai interjúk, tanulmányok és tanulmányutak feldolgozásával – e tevékenység tanulmányozásához nyújthat segítséget.

„*A magánbiztonság mint hozzáadott érték*” című fejezet célja a tevékenység kapcsán mérhető tényezők feltérképezése. A rendészet új struktúráját vizsgálva, a biztonság megteremtésének sokszereplős küldetéséhez hozzáadott társadalmi-gazdasági érték fogalmát

elemezve mutatok rá a posztmodern társadalmak változó rendészeti jellegére. Az államilag monopolizált rendészeti korszak végével a mai rendészet multilaterális tevékenységével érvelve világítok rá, hogy modern világunk rendészete átalakulóban, szerkezete változóban van. Bizonyítom, hogy a rendészet már nem a kormányok kizárólagos előjoga, sőt már az is kérdésessé vált, vajon a kormányok-e a biztonság első számú szolgáltatói. A magánbiztonsági szektor szolgáltatásai által biztosított társadalmi-gazdasági hozzáadott érték a biztonság javított vagy többletértékéből áll, amelynek alapján a biztonság összértéke növekszik. A biztonsági stratégiákból pedig a magánbiztonsági ágazat a továbbiakban már nem zárható ki, hiszen létezéséből fakadóan nyújt kézzel fogható társadalmi-gazdasági értéket.

„*A magánbiztonság nemzetközi trendjei*” című fejezetben Észtország, Bulgária, Nagy-Britannia, Mexikó, Dél-Afrika, Ausztrália és Kanada magánbiztonsági szektorának kialakulását és jelenkori helyzetét elemzem. A biztonságipar sok esetben eltérő fejlődésű, de számos azonosságot mutató mindennapjaiba betekintve a magánbiztonság nemzetenként eltérő elméleti tartalmát vizsgálom. Követendő külföldi példák és gyakorlatok ismertetésével világítok rá azok működésére, valamint a nemzetközi jog által csak kevésbé szabályozott katonai magánvállalatok nemzetközi tevékenységére. A vizsgálathoz eltérő angolszász vagy kontinentális jogrendszerű, posztkommunista és szélsőségekkel is jellemezhető példákat mutatok be, és megvizsgálom az egyes nemzetek magánszektorainak rezsimeket, államokat erősítő vagy gátló működését. Bizonyítani kívánom, hogy míg a szektort övező politikai viták nagyrészt hasonlóak, az azokra adott válaszok államonként, nemzetenként is eltérhetnek.

Az „*Újragondolt biztonság kutatási jelentés*” fejezet célja a jelen helyzetet értékelő és a jövőbeni lehetőségeket elemző valós helyzetkép kialakítása. Kérdőíves kutatással egyrészt egy olyan problématerkép felvázolására törekszem, amely segíthet a döntéshozóknak, a jogalkotóknak, továbbá a biztonság megteremtésében szerepet vállalóknak a biztonsági szakma megújításában, a rendészeti tevékenység újragondolásában. A fejezetben elemzem a tudományos kutatásom szakmai megalapozását célzó kérdőíves kutatás előzményeit, célját, a választott téma újszerűségét, a disszemináció társadalmi, gazdasági és tudományos jelentőségét, a szakmai kérdőív elemzése során tett megállapításokat. Rámutatok arra, hogy az ifjú rendészettudomány művelőinek a felmerülő problémákat minél több szinten és perspektívából, a kellő tudományos alapossággal kell megvizsgálniuk. A módszertani megközelítést pedig olyan érdeklődő attitűdre kell alapozni, amely intézményi és egyéni szinten egyaránt meg kívánja érteni a rendészet valóságának kereteit adó társadalmi jelenségeket. Kutatásom, PhD-dolgozatom ehhez nyújthat segítséget.

A „*Biztonság, Biztosítás és Szolgáltatás, az UEFA EURO 2020 labdarúgó-Európa-bajnokság szervezése Magyarországon*” című gyakorlati fejezetben hazánk kötelezettség- és szerepvállalását helyezem górcső alá az esemény hazai lebonyolításában. Megvizsgálom a nemzetközi vonatkozású sportesemény biztonságának megteremtésében részt vevő állami és nem állami szereplők összefüggő, egymásra utalt és egymást segítő, együttműködő tevékenységét. Gyakorlati példa útján bizonyítom a rendezés során a magán- és közbiztonság közötti képzeletbeli határvonal visszavonhatatlan elmosódását.

„*Összegzés, tézisek, befejezés*” címmel befejezőként a dolgozat fejezeteit, a kutatási kérdéseimre, hipotéziseimre kapott válaszokat és a disszertációm kutatási eredményeit foglalom össze.

6. ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

H1 – Az első hipotézis elkülöníti egymástól az állam hatóságait a nem állami szereplőktől, majd megfogalmazza azt a feltételezést, hogy a két terület között új típusú együttműködés jöhet létre. Ennek lényege, hogy az erőszak-monopólium birtokában cselekvő hatóságok egyre eredményesebben kooperálnak a jogkövető helyi lakossággal és a gazdaság tényezőivel, a civil társadalom pedig felelős magatartással mind szélesebb körben társadalmasítja saját biztonságának védelmét. Az ilyen módon megtermelt biztonság elsősorban nem az állami represszió, hanem a jogkövető társadalmi összefogás terméke.

Nemzetközi és hazai példák, gyakorlatok összehasonlító vizsgálatával a magán- és a köztulajdon birtoklásának (jogok és kötelezettségek) oldaláról megközelítve vizsgáltam meg a biztonság megteremtésében és fenntartásában részt vevő állami és nem állami szereplők jelenlegi és jövőbeni szerepét. A vizsgálat során rámutattam a biztonságmegóvás nem hatósági módszereinek térnyerésére, az egyes polgárok és közösségek önvédelmi képességeinek erősödésére, a polgári rendfenntartás előtérbe kerülésére, a magánbiztonsági tevékenység folyamatosan bővülő területeire és növekvő térhódítására. Kutatási eredményeim alapján egyértelműen kijelenthető, hogy a biztonság megteremtésének tevékenysége és végrehajtási mechanizmusa megérett az újragondolásra. Az állami rendészet monopóliumának megtörésével a magánbiztonsági szektor szereplői egyre növekvő szerepet vállalnak a biztonság mint termék megteremtésében. Tevékenységük az állami rendészeti szervek tehermentesítését, azok költséghatékonyabb működését eredményezi. Megfelelő állami szabályok és

kontrollmechanizmusok megalkotásával pedig az egyes rendészeti tevékenységek fokozatos átadása, a rendészeti feladatok további racionalizálása valósulhat meg.

Dolgozatom első hipotézise – hivatkozva különösen az értekezésemben megjelenített és feldolgozott hazai, illetőleg nemzetközi szakirodalmakra és gyakorlatokra, a kiemelt nemzetközi vonatkozású sportrendezvény szervezési tapasztalataira, a szakmai interjúkra és a kérdőíves kutatásom eredményeire – **maradéktalanul alátámasztásra, megerősítésre került.**

H2 – A második hipotézis szemügyre veszi a biztonság felett örökődő, komplementer (a biztonságot védő, egymást kiegészítő, munkamegosztásban tevékenykedő szereplők együttesét alkotó) rendészeti együttműködést, feltételezve, hogy ez az összefogás hatékonyabb védelmet nyújt, mint a rendészeti hatóságoknak kizárólag az állami kényszerre támaszkodó eljárásai. Annak vizsgálata során bizonyítottam, hogy a biztonság megteremtéséhez és fenntartásához kapcsolódó objektív mérési faktorok megjelenítése mutathat rá a komplementer rendészeti szereplők állami rendészeti szerveket kiegészítő, tehermentesítő szerepvállalásának nagyobb fokú eredményességére és költséghatékonyságára. Az eredmények nemzetgazdasági szempontrendszerű elemzése pedig bizonyíthatja a biztonság megteremtésében és fenntartásában részt vevő állami és nem állami szervek együttműködésének jelenkori és jövőbeni, gyakorlati és gazdasági szemléletű hasznosulását.

Értekezésem második hipotézise kapcsán – különös tekintettel a szakértői kérdőív kiértékelése során megállapított eredmények és a hozzáadott értékek vizsgálata alapján – kijelenthetem, hogy a komplementer rendészeti szereplők tevékenysége az állami rendészeti szervek egyértelmű tehermentesítését és utóbbiak költséghatékonyabb működését eredményezi. Továbbra is fenntartva azon szakmai véleményem, mely szerint a biztonság megteremtésében és fenntartásában közreműködő állami és nem állami rendészeti szereplők különösen összetett természetű tevékenységének – annak minden elemére kiterjedő – meghatározása pontos mérőszámokkal csak igen nehezen, az egyes gyakorlatok mélyreható vizsgálatával végezhető el. Ezáltal **értekezésem második hipotézise maradéktalanul alátámasztásra, megerősítésre került.**

H3 – A harmadik hipotézis azt tartja, hogy a rendészet komplementer működése valamennyi szereplő számára előnyökkel szolgál. A biztonság védelmezésének részbeni társadalmosítása a rendészeti hatóságokat tehermentesíti olyan feladatoktól, amelyeket korábban csak hatósági jogkörben lehetett teljesíteni. A civil társadalom növelheti önvédelme képességeit, a gazdasági élet szereplői pedig megerősíthetik tulajdonosi felelősségvállalásukat.

Ennek kapcsán vizsgáltam meg, hogy milyen jelentőséggel bír a magánbiztonsági szektor szereplőinek korszerű, újszerű és széles körben hasznosítható tevékenysége; illetve, hogy milyen lehetősége van a közrend, a közbiztonság fenntartását biztosító új rendészeti alappillér meglétének. A hipotézis vizsgálata főként külföldi gyakorlatok és példák, valamint a szakértői kérdőív elemzésével valósult meg. A nemzetközi gyakorlatok elemzésekor rámutattam, hogy a megfelelő állami kontrollmechanizmusok mellett működő biztonsági ipar tevékenysége jelentősen erősítheti, de esetenként gyengítheti is az adott állam és az állami rendészeti szervek működési hatékonyságát.

Az „Újragondolt biztonság” szakértői kérdőív kiértékelésekor állapítottam meg, hogy a magánszektor működése napjainkra a biztonság megteremtésének meg nem kerülhető tényezőjévé vált. Jelentős hatású, de még fejlődés alatt álló erőt képvisel, melyet szakmai bizonytalanság és részleges elutasítás mellett jelenleg még nem kísér minden szegmenst szabályozó jogalkotói szándék. A magánbiztonsági szektor működése és az ahhoz kapcsolódó egyéb tevékenységek sok elemükben újragondolásra vagy éppen megalkotásra várnak – gondolva itt például a hatósági felügyeletre, a szakmai érdekképviseletre, a képzések/továbbképzések/speciális képzések rendszerére.

Az út, amelyen a rendszerváltást követően a biztonság megteremtésének nem állami szereplői elindultak, még számos további szakmai kihívást tartogat, amíg a tevékenység teljes körű állami szabályozása és hatósági ellenőrzése megvalósul, és a magánbiztonsági szektor önálló rendészeti alappilléreként elismerésre kerül.

Értekezésem **harmadik hipotézise maradéktalanul alátámasztásra, megerősítésre került**, azzal együtt, hogy a teljes értékű, a közrend, a közbiztonság fenntartását biztosító új rendészeti alappillér megteremtése még a jövő feladata.

H4 – A negyedik hipotézis a komplementer szemléletnek a rendészettudományi kutatásokra gyakorolt hatásaira mutat. Feltételezhető, hogy egyfelől ez a témaválasztás a tudományterület kompetenciáját multidiszciplináris irányba gazdagíthatja, másfelől a gyakorlat és az elmélet harmonikusabb együttműködését segítheti. A hazai szakirodalomban hosszabb ideje vita folyik a rendészettudomány rendszertani helyéről; a vita azonban mindeddig nem tulajdonított kellő jelentőséget a biztonsági tanulmányok eredményeinek, amelyek a rendészet közjogi primátusát meghaladó szélesebb társadalomtudományi megközelítésre figyelmeztetnek. Kutatómunkám során arra tettem – és teszek a jövőben is – kísérletet, hogy igazoljam a rendészetelmélet módszertanának kiterjesztését tudományközi és multidiszciplináris irányokba is.

A rendészettudomány jeles művelőinek gondolatai és a dolgozatomban megjelenített kutatási eredmények alapján a rendészettudomány multidiszciplináris tudománnyá vált, melyben elengedhetetlen tényezőnek tűnik a más, kapcsolódó tudományokkal való közös gondolkodás, ami viszont alapvetően indikálja, hogy a rendészetelmélet megváltozott helyét kijelöljük a társadalomtudományok rendszerében. Azt is kimondhatjuk, hogy a rendészet alkalmazói a tematikájában gazdagodó rendészettudomány művelőitől pontosan a mindennapi gyakorlatban is hasznosítható alkalmazott kutatások kézzel fogható eredményeit, a kor követelményeinek megfelelő közbiztonsági stratégia kialakítását várják. Ezáltal **értekezésem negyedik hipotézise maradéktalanul alátámasztásra, megerősítésre került.**

7. ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

1. Tudományos eredménynek tartom azt a metodikai újítást, amellyel a hagyományosnak is nevezhető rendészetelméleti felfogástól eltérő módszerek bevezetésével vizsgálom az eddig háttérbe szorított szempontokat. A közjogi források mellett a magánjogi kútfőkre koncentrálni, a hatósági kényszer mellett a jogkövető társadalom lehetőségeit tárom fel, a politikai rendszer mellett figyelmet fordítva a polgári társadalom alapértékeire, a tulajdon tiszteletére, a szerződéses szabadságra és a szabad piac működésére.
2. Tudományos eredmény, hogy a kutatómunkám maradéktalanul igazolta az első hipotézisben megfogalmazott következtetéseket. Bebizonyítottam, hogy a rendészeti igazgatásban a legitim fizikai erőszak-monopólium birtokában teljesített hatósági eljárások mellett egyre nagyobb súlyt kap az együttműködés a jogkövető társadalommal, a hivatal szolgáltató jellege, ami nem csupán megfigyeli, hanem együttműködik a társadalommal. Ez a paradigmaváltás indokolja az állami és nem állami szereplőknek a biztonság megteremtésében és fenntartásában vitt szerepének az újragondolását.
3. Tudományos eredményként a kutatásom által kimunkált objektív mérési faktorok segítségével igazoltam, hogy a biztonság megteremtésében és fenntartásában részt vevő komplementer rendészeti szereplők (önkormányzati rendészeti szervek, magánbiztonsági vállalkozások, polgárőrségek) tevékenysége harmonizálható az állami rendészeti szervek anyagi és eljárásjogi teljesítményével, és mindez nagyobb fokú eredményességet és költséghatékonyabb működést eredményez.
4. Tudományos eredményként a kutatásom módszereivel és a hazai irodalomban eddig nélkülözött gazdag nemzetközi forrásokra támaszkodva alátámasztottam azt a felismerést,

hogy a magánbiztonsági szektor állami rendészeti szerveket kiegészítő, új és korszerű tevékenysége a közrend, a közbiztonság fenntartását biztosító új rendészeti alappillér. Ez a megváltozott szereposztás a hatósági beavatkozásokat szűkebb területre korlátozhatja, terheket vesz le a rendvédelmi hivatalokról, miközben növeli a tulajdonosi felelősségvállalást és erősíti a közösségek önvédelmi képességeit. Azzal a megjegyzéssel, hogy a harmadik hipotézisben megfogalmazott teljes értékű új rendészeti alappillér megteremtése a jövő feladata.

5. Tudományos eredmény, hogy kutatásom más megvilágításba helyezi a rendészettudomány értelmezését. Eszerint a rendvédelem új területei – a magánbiztonságtól a kollektív önvédelemig – megerősítik azokat a törekvéseket, amelyek pontosítani kívánják a rendészetelmélet helyét a társadalomtudományok rendszerében. A magánbiztonsági szektor térnyerése szükségessé teszi a kor követelményeinek megfelelő közbiztonsági stratégia kialakítását, amelyhez a tematikájában gazdagodó rendészettudomány jelentős segítséget nyújthat.

8. AJÁNLÁSOK

Jelenkorunk kockázati társadalmainak polgárai mérhető eredményeket kívánnak látni védelmükkel és biztonságukkal kapcsolatosan. A rendészet alkalmazói a rendészettudomány kutatóitól a mindennapi gyakorlatban is hasznosítható, alkalmazott kutatások ajánlásait várják, és a gyakorlat is egyre növekvő érdeklődést mutat a rendészettudomány produktumai iránt.

Mindennapjaink rendészeti gyakorlata a sokszínűség korszakának megfelelő új stratégiák, komplex látásmód kidolgozását, a magán- és közbiztonság együttműködéséről való tudományos gondolkodás, a tevékenységgel kapcsolatos elméleti és gyakorlati kérdések tisztázásának igényét támasztja. A biztonság megteremtésével és fenntartásával kapcsolatos feladatokat és azok végrehajtási gyakorlatát minden részletre kiterjedő, objektív, szakértői állapotanalízis tárgyává kell tenni.

Szükségessé vált annak megállapítása, hogy melyek azok az állami rendészeti tevékenységek és kapcsolódó erőszak-monopólium-gyakorlási lehetőségek, amelyeket egyértelműen állami hatáskörben kell tartani, és melyek azok, amelyek részben vagy teljes egészében átadhatók a magánbiztonsági szektornak. Fontos annak a vizsgálata is, hogy mindezen tevékenységek milyen állami jogalkotási és felelősségvállalási szabályok, garanciák

megvalósulása mellett hajthatók végre. Megfelelő állami szabályok és kontrollmechanizmusok megalkotásával ugyanis a rendészeti feladatok további racionalizálása előtt nyílhat tér.

Az együttműködés fundamentuma a közös cél kijelölése, a közösen elfogadott elméleti alapok, a dogmatikailag tiszta kifejezések és az egyes szerepek, felelősségvállalások egyértelmű meghatározása. Fontos felismerni, hogy a modern rendészet egyértelműen több annál, mint amit a rendőrség csinál, illetőleg a komplementer rendészeti szereplők tevékenysége, biztonsághoz hozzáadott értékének valósága is megkérdőjelezhetetlen.

A biztonság mint kollektív társadalmi termék számos új elemmel gyarapodott. A fenyegetésektől mentes állapot megteremtésére és fenntartására irányuló tevékenység új szereplőkkel egészült ki. A rendészet a továbbiakban már aligha értelmezhető a közigazgatás szintiszta tevékenységeként, ugyanis ahhoz elégtelennek bizonyulnak az állam- és jogtudományok klasszikus intézményei.

Tovább nem halogatható feladat meghatározni a rendészet funkcióját, társadalmi rendeltetését és tárgyát, illetve középpontba helyezni közfeladatát. Lényeges továbbá az elméleti és gyakorlati kérdések tisztázása, a biztonságunkat fenyegető régi és új veszélyek detektálása. A sokszínű újszerű válaszok a társadalmi és hatósági veszélyelhárítás harmóniája mellett emelhetik magasabb szintre a közrendet, a közbiztonságot és a polgárok szabadságát.

A rendészettudomány multidiszciplináris tudományá vált, melyben elengedhetetlen a kapcsolódó tudományokkal való közös gondolkodás.

A rendészetelmélet megváltozott helyét pontosítani szükséges a társadalomtudományok rendszerében.

9. KUTATÁSI EREDMÉNYEK GYAKORLATI FELHASZNÁLHATÓSÁGA

A kutatás eredményei alapján a magyar rendészet kutatása új irányt vehet, az új rendészeti alappillér azonosításával nagyobb mértékű tudományos megalapozottságot, pontosabb és precízebb elméleti alapot nyerhet a magánbiztonság mint a rendészettudomány eddig kevésbé kutatott területe.

A kutatás során feltárt eredményekkel megfogalmazhatók olyan ajánlások és alternatívák, amelyek jelentős mértékben járulhatnak hozzá az állami rendészeti szervek további tehermentesítéséhez, továbbá a nemzetgazdasági szempontból is gazdaságosabb, költséghatékonyabb, a magánbiztonsági és önkormányzati szektorral együttműködő,

erőforrásaival hatékonyan gazdálkodó rendőri működéshez. A biztonság megteremtésére irányuló tevékenység racionalizálásával számos állami rendészeti feladat részben vagy egészben átadható az egyes nem állami szereplőknek, ami hazánk nemzetgazdasága számára jelentős költségvetési megtakarítást eredményezhet.

A feltárt eredmények a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen, különösen a Rendészettudományi Karon folyó képzésekben, illetve a biztonság megteremtésében és fenntartásában érintett állami és nem állami szervek mindennapi munkájában és oktatási tevékenységében is hasznosíthatók.

10. A DOKTORI ÉRTEKEZÉS BENYÚJTÓJÁNAK A TÉMAKÖRBŐL KÉSZÜLT PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉKE

1. Lippai Zsolt (2020): Könyvismertetés a Biztonsági vezetői kézikönyvről. *Magyar Rendészet*, 20(4). pp. 249–253. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.4.17>
2. Lippai Zsolt (2021): Rendőrségi szakértelem és erő alkalmazása: kezdő és gyakorlott rendőrök intézkedési döntéshozatalának vegyes módszerű vizsgálata. In: Nemzetközi Rendészeti Figyelő II. *Belügyi Szemle*, 69(6). pp. 1045–1068 <http://doi.org/10.38146/BSZ.2021.6.7>
3. Lippai Zsolt (2021): A Büntetés-végrehajtási Szervezet fegyveres biztonsági őrsége. *Magyar Rendészet*, 21(3). pp. 29–42. <https://doi.org/10.32577/mr.2021.3.2>
4. Lippai Zsolt (2021): Az üzemőrségtől a fegyveres biztonsági őrséig. In: Kovács István – Frigyer László – Tirts Tibor (szerk.): *Globális kérdések – globális válaszok: Rendészettudomány a hallgatók szemével*. Magyar Rendészettudományi Társaság, 222 p. pp. 133–144., 12 p.
5. Christián László – Lippai Zsolt (2021): Kakukktojás vagy új rendészeti alappillér? In: „*Tehetség, szorgalom, hivatás*”. *Tanulmánykötet*. Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőri Tagozat, Budapest, pp. 17–30. <https://doi.org/10.37372/mrttvpt.2021.1.1>
6. Lippai Zsolt (2021): Az elmosódó határvonalak margójára. *Szakmai Szemle*, (1). pp. 150–165. ISSN 1785-1181

7. Lippai Zsolt – Kardos Pál (2021): 1991–2021 Polgárőr Almanach, Könyvismertetés. *Magyar Rendészet*, 21(4). pp. 265–268.
<https://doi.org/10.32577/mr.2021.4.17>
8. Lippai Zsolt – Kardos Pál (2021): Bünmegelőzés és hazafiság. Interjú Túrós András ny. r. altábornaggyal, az Országos Polgárőr Szövetség elnökével. *Magyar Rendészet*, (4). pp. 29–35. <https://doi.org/10.32577/mr.2021.4.1>
9. Lippai Zsolt – Jasenszky Nándor – Regényi Kund Miklós (2022): Biztonságtudatosság fogalma, fejlődése nemzetbiztonsági, terrorelhárítási és magánbiztonsági szempontból. *Nemzetbiztonsági Szemle* (4), pp. 3–17.
<http://doi.org/10.32561/nsz.2021.4.1>
10. Lippai Zsolt – Christián László – Budavári Árpád (2022): A helyi rendészet és a településbiztonság új trendjei itthon és külföldön. *Glossa Iuridica*, (4), pp. 175–191.
11. Zsolt Lippai – Ágnes Nikolett Tóth – Erna Uricska (2022): Excerpts on football hooliganism. *Belügyi Szemle*, 70(SI1), pp.107–122.
<https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2022.1.6>
12. Zsolt Lippai – Kund Regényi – Nándor Jasenszky (2022): The concept of security awareness, its development from the point of view of national security, counter-terrorism, and private security. *Belügyi Szemle*, 70(SI1), pp. 123–137.
<https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2022.1.7>
13. Christián László – Lippai Zsolt (szerk.): A személy- és vagyonvédelmi tevékenység rendszete, Ludovika Egyetemi Kiadó (2022), 224 p.
14. Christián László – Lippai Zsolt (2022): A magánbiztonság jogi alapjai. In: Christián László – Lippai Zsolt (szerk.): *A személy- és vagyonvédelmi tevékenység rendszete*. Ludovika Egyetemi Kiadó, 224 p. pp. 19–31.
15. Lippai Zsolt (2022): A fegyveres biztonsági őrség. In: Christián László – Lippai Zsolt (szerk.): *A személy- és vagyonvédelmi tevékenység rendszete*. Ludovika Egyetemi Kiadó 224 p. pp. 133–193., 61 p.
16. Tihanyi-Tóth Tímea – Lippai Zsolt (2022): A rendőrség szerepe és feladatai a személy- és vagyonvédelem vonatkozásában. In: Christián László – Lippai Zsolt

- (szerk.): *A személy- és vagyonvédelmi tevékenység rendszete*. Ludovika Egyetemi Kiadó 224 p. pp. 51–80., 30 p.
17. Zsolt Lippai – Tamás Nagy – Erna Uricska – Nóra Barnucz (2022): Maintenance of Order in the Honourable House–Establishment and Role of the Guard of the House of Representatives. *Belügyi Szemle*, 70(SP1). pp. 148–160.
<https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2022.1.9>
  18. Lippai Zsolt (2022): A rendőrtiszthelyettes-képzés múltja és jelene. *Belügyi Szemle*, 70(4), pp. 721–737. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.4.5>
  19. Lippai Zsolt (2022): Új keret? A rendszer átalakításának garanciái. In: Nemzetközi Rendészeti Figyelő V., *Belügyi Szemle*, 70(4), 809–830.
<https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.4.10>
  20. Lippai Zsolt – Herczeg László (2022): Radioaktív hulladék-tárolók fegyveres biztonsági őrsége. *Magyar Rendészet*, 22(1). pp. 139–153.
<https://doi.org/10.32577/mr.2022.1.9>
  21. Lippai Zsolt – Csatári Károly (2022): A budapesti Gozsdu-udvar rendezvényei biztosításának magán- és közbiztonsági aspektusai. In: Szabó Andrea – Zsámbokiné Ficskovszky Ágnes (szerk.): *Válsághelyzetek hatása a pénzügyi és rendvédelmi szektorra. Tanulmánykötet Dr. Szendi Antal 60. születésnapjára*. Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőri Tagozat, 203 p. pp. 108–123. 16 p. <https://doi.org/10.37372/mrttvpt.2022.1.8>
  22. Lippai Zsolt – Sallai János (2022): Helyet kér a rendészettudomány. *Belügyi Szemle*, 70(9). pp. 1829–1852. <http://doi.org/10.38146/BSZ.2022.9.6>
  23. Zsolt Lippai – Zágon Csaba (2022): The Borderline Between Private and Public Security. *AARMS* (3). pp. 5–19. <https://doi.org/10.32565/aarms.2021.3.1>
  24. Lippai Zsolt – Christián László (2023): Újragondolt biztonság, kutatási jelentés. *Belügyi Szemle*, 71(1), pp. 53–76. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.1.3>
  25. Bacsárdi József – Christián László – Hermann Gábor – Lippai Zsolt – Veres Zoltán (2023): Fejlesztések és fejlesztési víziók az önkormányzati rendszer területén. *Magyar Rendészet*, 22(2) pp. 119–138.
<https://doi.org/10.32577/mr.2022.4.7>

26. Lippai Zsolt – Regényi Kund – Csatári Károly – Nagy Tamás (2023): Examination of the Budapest Party District from the Perspective of Private and Public Security. *Belügyi Szemle*, 71(KSZ2). pp. 29–46.
<https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2023.2.2>
27. Lippai Zsolt (2023): Magánbiztonságról határtalanul. *Belügyi Szemle*, 71(6), pp. 971–1000. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.6.3>
28. Lippai Zsolt (2023): A biztonság megteremtésének és fenntartásának állami és nem állami szereplőiről. *Belügyi Szemle*, (2010–), 71(8). pp. 1391–1417.
<https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.8.4>
29. Lippai Zsolt (2023): Gondolatok a magánbiztonsági kutatások jelentőségéről. In: Kovács István (szerk.): *A kor szellemében: tudományos válaszok a világban jelentkező különböző veszélyforrásokra*. Magyar Rendészettudományi Társaság (2023) 171 p. pp. 113–126., 12 p.
30. Lippai Zsolt (2023): A magánbiztonság és az állami rendőrség helyettesíthetősége és egymást kiegészítő jellege. A nők és lányok elleni erőszak esete az Egyesült Királyság vasúti hálózatán. In: Nemzetközi Rendészeti Figyelő XI. *Belügyi Szemle*, 71(9), pp. 1651–1669. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.9.8>
31. Lippai Zsolt (2023): A magánbiztonsági kutatások margójára. In: Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán (szerk.): *A biztonság védelme a rendészetben. Jubileumi kötet Zámbo Péter ny. rendőrezredes 70. születésnapjára*. Pécs, Magyarország. Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoport 406 p. pp. 45–50., 6 p. https://pecshor.hu/periodika/XXV/Lippai_Zsolt.pdf
32. Lippai Zsolt – Nagy Tibor István (2023): Néhány szóban a futballhuliganizmusról. *Magyar Rendészet* 23(2), pp. 37–59. 23 p.
<https://doi.org/10.32577/mr.2023.2.2>
33. Lippai Zsolt (2023): Az állami és nem állami szereplők újragondolt szerepe a biztonság megteremtésében és fenntartásában. PhD-kutatási jelentés. *Scientia et Securitas*, Online First, <https://doi.org/10.1556/112.2023.00154>
34. Lippai Zsolt – Földvári-Uricska Erna (2023): The peripheral actors of policing: Reaching public safety as a common collective product. *Police Studies*, 2023 (1–2). pp. 98–106. <https://doi.org/10.53304/PS.2023.1-2.06>

35. Lippai Zsolt – Földvári-Uricska Erna (2024): E-közösségi rendészet. A közösségi rendészet pragmatikája a Magyar Rendőrségi online felületein. *Eruditio – Educatio*, 20(1), pp. 95–109.
36. Lippai Zsolt (2024): Polgárok részvétele a bűncselekmények elleni küzdelemben: politikai és jogi szempontok. A vétkezés előre megakadályozásáról. In: Nemzetközi Rendészeti Figyelő XIII. (2024). *Belügyi Szemle*, 72(4), 737–755.
<https://doi.org/10.38146/bsz-ajia.2024.v72.i4.pp737-755>
37. Lippai Zsolt (2024): Biztonság, Biztosítás és Szolgáltatás – az UEFA EURO 2020 labdarúgó-Európa-bajnokság szervezése Magyarországon. *Rendőrségi Tanulmányok* 7(1). pp. 4-36., 33 p.
38. Lippai Zsolt – Mezei, József (2024): Gondolatok a magánbiztonsági szektor humánkockázat-kezeléséről. *Nemzetbiztonsági Szemle (Online)*, 12(1). pp. 18-35.
<https://doi.org/10.32561/nasz.2024.1.2>

11. A DOKTORI ÉRTEKEZÉS BENYÚJTÓJÁNAK SZAKMAI TUDOMÁNYOS ÉLETRAJZA

Lippai Zsolt Sándor 1974. augusztus 29-én született Debrecenben. Nős, két gyermek édesapja.

Sorállományú határőrként tiszthelyettesképző iskolát végzett, majd a Rendőrtiszti Főiskolán folytatta tanulmányait. Tisztavátását követően 1996-tól 2008-ig a Budapesti Fegyház és Börtön állományában órparancsnok, osztályvezető-helyettes, biztonsági, majd termelési vezető. Az Igazságügyi Minisztérium Egységes Szakértői és Vizsgáztatói névjegyzékének tagja, a bv.-szervezet nyílt objektumainak őrzéséért felelős, állami tulajdonú HUN-ŐR Kft. biztonsági igazgatója. 2009-től a Budapesti Rendőr-főkapitányság XI. kerületi Rendőrkapitányságán alosztályvezető, a Közrendvédelmi Főosztályon osztályvezető-helyettes, majd osztályvezető, az Országos Rendőr-főkapitányságon kiemelt főreferens, a Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központnál alosztályvezető, majd főosztályvezető-helyettes.

Szolgált csapatszolgálati tisztként, és közreműködött a rendőrség hivatásos állománya továbbképzési rendszerének, illetőleg a BRFK Fegyveres Biztonsági Őrségének létrehozásában. Szakirányította az egykori rendőrtiszthelyettes-képző iskolákat, részt vett a négyéves tisztképzés és a tisztjelölti státusz, valamint a rendőrség rendfokozati előmeneteli

rendszer megalkotásában, és elkészítette a négy rendfokozati csoport mai napig tananyagként szolgáló tankönyveit. Egykori becsületbíróági tag, elnök, a Rendőrség Korrupció-megelőzési Állandó Bizottság állandó tagja, a ROKK ugyanezen elnevezésű bizottságának vezetője. A Rendészeti Szervek Kiképző Központjának vezető helyetteseként a rendőrség képzési, kiképzési tevékenységét koordinálta.

2011-től szerepet vállal a rendőri alapismereti szakképzésben és vizsgáztatásban. 2013-tól tagja a Rendészeti Alap- és Szakvizsgabizottságnak, 2014-től a BM Országos Szakmai Vizsgabizottsági Névjegyzéknek, 2016-tól a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal vizsgaellenőre, 2018-ban pedig az NKE RTK Rendészeti Vezetéstudományi Tanszékén óraadó tanár. Elvégezte a Nemzetközi Rendészeti Akadémiát, és megkapta a Magyar Köztársaság Bűnügyi Szolgálat Emlékérmét. Teljesítette a rendészeti szakvizsga és a vezetőképző, illetőleg az NKE RTK rendészeti vezető, rendészetelméleti mesterképzési szak követelményeit. Államilag elismert komplex angol középfokú és orosz alapfokú nyelvvizsgával rendelkezik.

2019-től az NKE RTK Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszékének mesteroktatója, majd tanársegédje. A Magyar Rendészet tudományos folyóirat szerkesztője, kari tudományos diákköri vezető és Alumni-megbízott. Az NKE Egyetemi Polgárőrség alelnöke, 2022-ben az év polgárőroktatója, 2023-ban az OPSZ elnöksége „*Kopácsi Sándor Érdemrend*” kitüntetést adományozott részére.

Az NKE-n megvalósuló oktatói alaptevékenységén túl a Pécsi Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karon és a Pázmány Péter Egyetem Jog- és Államtudományi Karon, továbbá a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetemen tart szakmai előadásokat.

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság szakértői, a Rendészeti Doktoranduszok Országos Szövetség és a Magyar Rendészetudományi Társaság rendes tagja, hangsúlyozva az MRTT Magánbiztonsági Tagozat működésében való szerepvállalását. Nevéhez több tanulmány, oktatási anyag, egyetemi jegyzet, tanulmánykötet megírása, szerkesztése és kiadása, szakmai lektori tevékenység, hazai és nemzetközi konferencia szervezése, valamint számos szakmai előadás kötődik. A Rendészetudományi Doktori Iskolában 2020-ban kezdte meg tanulmányait, annak valamennyi tanulmányi, publikációs és egyéb követelményét teljesítette.

Nyilvános MTMT-linkje alapján 2024 tavaszáig 94 tudományos közlemény, 13 oktatási anyag és 6-os Hirsch-index köthető a nevéhez.